

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117216370
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117216370.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore Ing. H. Z., bytom G. nad Y., L. XXX/X proti žalovanej Českej republike, o zaplataenie 1.000.000.000,- CZK, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 17C/36/2017-4 zo dňa 09. augusta 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie o žalobe žalobcu, ktorý sa od žalovanej domáhal zaplataenia 1.000.000.000,- CZK s odôvodnením, že žalovaná mu neústretoým a neodborným postupom Úradu pre vynálezy a objavy v Prahe znemožnila uplatnenie jeho autorských práv na prihlásenie patentu, ktorého realizáciu v praxi zaregistroval pri kúpe vozidla v roku 2012. Patent bol zaradený do výbavy vozidla a umiestnený v pravej priehradke spolujazdca a v plnej miere zodpovedal dokumentácii prihláseného patentu žalobcu z roku 1992. Týmto postupom vznikla žalobcovi majetková ujma (teda škoda), ktorú stanovuje v sume 1.000.000.000,- (jednu miliardu) CZK. Súd prvej inštancie poukázal na § 2, § 9 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /CSP/ a § 47 ods. 1 zákona č. 97/1963 Z.z. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom a uviedol, že z podanej žaloby je zrejmé, že žalobca podal žalobu proti Českej republike, pričom sa ňou domáha náhrady škody, ktorú vyčíslil v sume 1.000.000.000,- CZK. Žalovanou stranou v konaní o náhradu škody je tak cudzí štát a ide tak o konanie s medzinárodným, cudzím prvkom. V medzinárodnom práve súkromnom a procesnom platí, resp. u nás do 30.11.2015 bola zákonne zakotvená (v § 47 zákona č. 97/1963 Z. z. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom) doktrína tzv. absolútnej imunity štátu, podľa ktorej bol štát úplne vyňatý z právomoci súdov iného štátu, bez ohľadu na charakter či predmet sporu. Vychádza sa totiž zo zásady, že štát požíva pre seba a svoj majetok jurisdikčnú imunitu pred súdmi iného štátu. Táto doktrína tzv. absolútnej imunity štátu bola neskôr prekonaná a v súčasnosti sa už v medzinárodnom práve uplatňuje doktrína tzv. funkčnej imunity štátu, ktorá rozlišuje medzi *acta iure imperii*, teda úkonmi štátu spojenými s jeho postavením ako suveréna, a *acta iure gestionis*, teda úkonmi, v ktorých štát vystupuje ako subjekt súkromného práva (zmluvné veci, pracovnoprávne vzťahy, a pod.). Z tejto doktríny vychádza aj Dohovor OSN o imunitách štátov z 02.12.2004, ktorý Slovenská republika podpísala 15.09.2005. Doktrínu funkčnej imunity slovenské súdy uplatňujú v dôsledku uplatňovania nariadení EÚ, pretože judikatúra Súdneho dvora EÚ k týmto súkromnoprávnym nariadeniam vychádza z uvedenej doktríny a umožňuje ich uplatňovanie na *acta iure gestionis*. Vo všetkých iných prípadoch ako sú *acta iure imperii*, teda pri *acta iure gestionis*, budú aj cudzie štáty podrobené právomoci slovenského súdu. Najčastejšie ide o právomoc v sporových konaniach týkajúcich sa záväzkových vzťahov súkromnoprávnej povahy, práv a povinností vyplývajúcich z pracovných zmlúv, vrátane ich ukončenia a v konaniach, v ktorých je predmetom konania nehnuteľný majetok cudzích štátov nachádzajúci sa v Slovenskej republike, alebo ich práva na takýchto nehnuteľných veciach patriacich iným osobám, ako aj práva z nájomného pomeru k takýmto nehnuteľným veciam. Pokiaľ teda pôsobí štát ako bežný subjekt občianskoprávných vzťahov upravených pravidlami medzinárodného práva súkromného, jurisdikčnú imunitu nepožíva. V

predmetnej veci ide o prípad, kedy je iný štát žalovaný ako subjekt zodpovedný za škodu spôsobenú úkonmi spojenými s jeho postavením ako suveréna (teda *acta iure gestionis*). Žalobca sa domáha náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená nesprávnou realizáciou právomoci orgánov verejnej moci Českej republiky v oblasti patentov. Je teda zrejmé, že nejde o vzťah súkromnoprávnej povahy. Zároveň súd nemá preukázaný súhlas Českej republiky s výkonom právomoci slovenských súdov v iných ako súkromnoprávných veciach, ktoré sa týkajú Českej republiky. V danej veci by sa mohlo jednať o zodpovednosť cudzieho štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. O zodpovednosti za takúto škodu majú právomoc rozhodovať výlučne súdy Českej republiky. Vzhľadom na to súd konštatoval, že nemá právomoc konať o podanej žalobe, a preto podľa § 9 CSP konanie bezodkladne zastavil.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, ktorý poukázal na § 25 CSP s tým, že právomoc na riešenie v sporoch duševného vlastníctva prináleží Okresnému súdu Banská Bystrica.

3. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

4. Z obsahu žaloby žalobcu nepochybne vyplýva, že tento svoju žalobu smeruje proti cudziemu štátu, Českej republike, od ktorej sa domáha náhrady škody za nesprávny úradný postup pri prihlasovaní svojho patentu.

5. Ako správne poukázal súd prvej inštancie, cudzie štáty s odkazom na zásadu zvrchovanosti zakotvenú v medzinárodnom práve verejnom nie sú podrobené právomoci súdov Slovenskej republiky, a to ani v súkromnoprávných veciach. V právnom poriadku Slovenskej republiky je uvedené zakotvené v § 47 zákona č. 97/1963 Z. z. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, ktorý stanovuje tiež výnimky z tohto vylúčenia z právomoci /ak cudzí štát prejaví výslovný súhlas s výkonom právomoci súdu Slovenskej republiky, alebo ide o činnosť alebo úkony cudzieho štátu v rozsahu, v ktorom sa podľa medzinárodnej zmluvy alebo iných pravidiel medzinárodného práva cudzí štát nemôže dovoliavať imunity/.

6. Keďže v predmetnom spore nebolo preukázané, že by sa jednalo o zákonnú výnimku z vylúčenia z právomoci súdov Slovenskej republiky, nie je na prejednanie a rozhodnutie žaloby žalobcu proti Českej republike daná právomoc žiadneho súdu Slovenskej republiky a to ani Okresného súdu Banská Bystrica, o ktorom sa žalobca domnieva, že takúto právomoc má. Okresný súd Banská Bystrica je síce podľa § 25 ods. 1 CSP príslušný na konanie v sporoch z priemyselného vlastníctva pre celé územie Slovenskej republiky, ale tu sa jedná o tzv. kauzálnu príslušnosť /príslušnosť súdu na konanie a rozhodovanie podľa druhu prejednávanej veci/, ktorá sa môže uplatniť len vtedy, keď je daná právomoc súdu. Ak súd Slovenskej republiky nemá právomoc na prejednanie a rozhodnutie sporu proti cudziemu štátu, je bezvýznamné, že predmetom tohto sporu je taká vec, ktorá by inak /ak by bola daná jeho právomoc/ patrila do jeho kauzálnej príslušnosti.

7. V zmysle týchto záverov je napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bolo zastavené konanie o žalobe žalobcu z dôvodu nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky vecne správne a preto ho odvolací súd potvrdil.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).